

Oponentský posudek disertační práce Mgr. Kateřiny Habrdové

Autorka:	Mgr. Kateřina Habrdová
Název disertační práce:	Rodičovství v kontextu vývojové dysfázie – zkušenosti a prožívání rodičů v souvislosti s obtížemi dítěte
Studijní obor:	Pedagogická psychologie
Školitel:	doc. Mgr. Jiří Jošt, CSc.
Pracoviště:	Katedra psychologie, Pedagogická fakulta, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Pracoviště oponenta	Katedra speciální a inkluzivní pedagogiky, PdF MU Brno

Aktuálnost tématu

V disertační práci řeší autorka Mgr. Kateřina Habrdová stěžejní téma, které je významné v kontextu logopedické i psychologické teorie a praxe. Dané problematice je neustále v České republice ve výzkumných studiích věnována oproti zahraničním zemím menší pozornost, proto výběr tématu považuji za významný. Název práce koresponduje se zpracovaným tématem. Zvolené téma je zcela v souladu se studovaným oborem, autorka jej vymezila jasně a zřetelně.

Zhodnocení cílů disertace

Hlavním cílem disertační práce a realizovaného výzkumného projektu bylo odhalit specifika rodičovství, které jsou podmíněny vývojovou dysfázií a jejími souvislostmi a skrze zkušenosti rodičů porozumět situaci, která v rodině dítěte s vývojovou dysfázií vzniká. Současně se autorka snažila zachytit prožívání rodičů a jejich copingové strategie. V průběhu zpracování výzkumného šetření byl stanovený cíl splněn.

Celková struktura a forma práce

Disertační práce má rozsah 292 stran textu, koncepčně je členěna do dvanácti kapitol s podkapitolami. Celkově má práce jasnou strukturu, jednotlivá témata na sebe logicky navazují. Formálně je členěna na teoretickou a empirickou část. Má veškeré formální aspekty, které se od kvalifikační práce tohoto typu vyžadují a obsahuje všechny běžné součásti – prohlášení, abstrakt v českém a anglickém jazyce, klíčová slova, úvod, teoretická část, praktická část, diskuse, závěr, přílohy. Disponuje také metodologickou částí, která seznamuje s cíli a průběhem výzkumu, použitými metodami, popisem skupiny informantů.

Metodologie

Výzkumná část v obecném měřítku splňuje parametry pro vědecký výzkum. Podrobně je popsán předmět výzkumu a stanoveny jeho cíle. V souladu s cílem výzkumu Mgr. Kateřina Habrdová stanovila pět výzkumných otázek, které v závěrech práce reflektovala. Výběr výzkumných metod je adekvátní stanovenému cíli výzkumu. Ve výzkumném projektu autorka zvolila kvalitativní přístup z důvodu

prozkoumání daného jevu skrze zkušenosti několika informantů. Za design výzkumu Mgr. Kateřina Habrdová zvolila metodu zakotvené teorie. Výzkumný vzorek tvořilo 20 rodin. Zvolený postup byl v práci představen dostatečným způsobem. Veškeré zjištěné údaje autorka pečlivě zaznamenala, následně analyzovala a vytvořila z nich závěry. Zjištěné výsledky se Mgr. Habrdová snažila diskutovat a v závěru práce propojit s teoretickou částí práce. Autorce se podařilo naplnit veškeré stanovené cíle. Způsob získávání údajů je detailně prezentován a komentován. Výsledky výzkumu jsou přehledně zpracované ve všech sledovaných oblastech.

Význam výsledků práce, přínos nových poznatků a význam pro společenskou praxi nebo další rozvoj vědy

Práce svým zaměřením prokazuje v současné době naléhavé téma. Autorka prokázala ve své disertační práci, zejména v její výzkumné části, velmi dobré schopnosti a dovednosti teoretické, vědecko-praktické i vědecko-výzkumné. Dosah výzkumných šetření je formulován explicitně jak směrem do praxe, tak i jako východisko pro další výzkumná šetření.

Zjištěné výsledky a koncipované závěry tak mohou přispět k dalšímu, prohloubenému výzkumu. Vzhledem k formě výkladu získaných výsledků je možné předpokládat, že budou využitelné i mezioborově.

Splnění podmínek kladených na tento typ práce

Předložená práce je zpracována z odborného hlediska na odpovídající úrovni a přináší nové poznatky pro obor. Výsledky jsou doloženy a jsou původní. Interpretace výsledků je opřena o aktuální poznatky a je možné hovořit o posunutí oborového poznání. Autorce se zdařilo podařilo uchopit aktuální téma. Konceptci a důkladným zpracováním dává autorka informace o tom, kam a s jakým účelem by bylo třeba směřovat další šetření a výzkumy. Disertaci považuji za kvalitní odborný příspěvek pro řešení otázek týkajících se efektivní podpory rodičů dětí s narušeným vývojem řeči a jazyka.

Po stránce jazykové a formální odpovídá disertační práce požadavkům stanoveným na tento typ prací a splňuje podmínky stanovené vysokoškolským zákonem. Disertace splnila nároky na tento druh kvalifikačních prací. Vzhledem k odborně zvládnuté problematice v teoretické části a odpovídajícím způsobem zpracovanému výzkumu doporučuji disertační práci k obhajobě.

Pozitiva předložené práce:

- 1) V disertační práci se jasně odráží praktické zkušenosti Mgr. Kateřiny Habrdové s tím, co prožívají rodiče dětí s vývojovou dysfázií v průběhu celého diagnostického procesu (i před stanovením diagnózy) a během další intervence.
- 2) Předložená práce je určitou sondou do problematiky, která není v našich podmínkách doposud systematicky výzkumně řešena.
- 3) Disertační práce může sloužit jako východisko pro další výzkumné studie.
- 4) Podporuje zájem v oblasti výzkumu vývojové dysfázie.

Některé poznámky a připomínky k disertační práci:

- 1) V práci by bylo vhodné věnovat více pozornosti obsahové vyváženosti jednotlivých kapitol a subkapitol.

- 2) Pokud by autorka v teoretické části práce věnovala více pozornosti výzkumným studiím realizovaným v zahraničí k dané problematice a v závěrečné diskusi propojila se svými zjištěními ve větší míře, než jak v práci dokládá, práce by dostala mnohem komplexnější charakter.

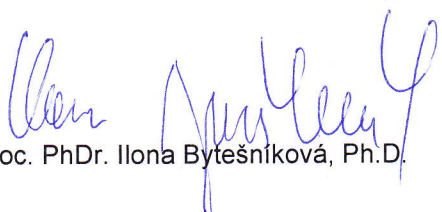
K diskusi v rámci obhajoby disertační práce předkládám následující okruhy:

- 1) Které z předložených výsledků či zjištění publikovaných v disertační práci spatřuje sama autorka za stěžejní?
- 2) Jak si autorka představuje mezioborovou spolupráci při řešení dané problematiky?
- 3) Zjištěné výsledky a koncipované závěry mohou přispět k dalšímu, prohloubenému výzkumu. Vyjádřete se prosím k tomu, jakým směrem by mohl postupovat další výzkum.
- 4) Bylo by vhodné metodologii tohoto výzkumu zdokonalit, resp. v čem?
- 5) Jak bude s dosaženými výsledky nakládáno?

Závěr:

Mgr. Kateřina Habrdová ve své disertační práci prokázala tvůrčí schopnosti v dané oblasti výzkumu. Disertační práci **doporučuji k obhajobě**.

V Brně 10. února 2023

doc. PhDr. Ilona Bytešníková, Ph.D.